

Europeiska
unionens råd

Bryssel den 16 juni 2023
(OR. en)

10770/23

**Interinstitutionellt ärende:
2023/0180 (NLE)**

ACP 59
WTO 81
RELEX 750
COAFR 205
FDI 9

FÖRSLAG

från:	Europeiska kommissionens generalsekreterare, undertecknat av Martine DEPREZ, direktör
inkom den:	16 juni 2023
till:	Thérèse BLANCHET, generalsekreterare för Europeiska unionens råd
Komm. dok. nr:	COM(2023) 312 final
Ärende:	Förslag till RÅDETS BESLUT om undertecknande, på Europeiska unionens vägnar, av avtalet om underlättande av hållbara investeringar mellan Europeiska unionen och Republiken Angola

För delegationerna bifogas dokument – COM(2023) 312 final.

Bilaga: COM(2023) 312 final

EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 16.6.2023
COM(2023) 312 final

2023/0180 (NLE)

Förslag till

RÅDETS BESLUT

**om undertecknande, på Europeiska unionens vägnar, av avtalet om underlättande av
hållbara investeringar mellan Europeiska unionen och Republiken Angola**

MOTIVERING

1. BAKGRUND TILL FÖRSLAGET

• Motiv och syfte med förslaget

År 2020 ingick ett förslag om att utveckla ”mer ambitiösa system för att underlätta, attrahera och stödja investeringar i Afrika” i Europeiska unionens (EU) övergripande strategi för Afrika¹.

Republiken Angola (*Angola*) är det 7:e största investeringsmålet för investerare från EU på den afrikanska kontinenten och är föremål för 5,4 % av EU:s stock av utländska direktinvesteringar (9,9 miljarder EUR i utländska direktinvesteringar 2020). Angolas ekonomi bygger för närvarande på dess rikliga råvaror och energiresurser, men landet strävar efter att diversifiera sin ekonomiska modell och har under de senaste åren gjort betydande ansträngningar för att förbättra investeringsklimatet för utländska och lokala investerare. Angola håller på att inleda förhandlingar om att ansluta sig till avtalet om ekonomiskt partnerskap (EPA) mellan EU och EPA-gruppen inom Södra Afrikas utvecklingsgemenskap (SADC). Avtalet om ekonomiskt partnerskap innehåller dock inga särskilda bestämmelser om investeringar.

Den 8 september 2020 bekräftade kommissionens verkställande vice ordförande Valdis Dombrovskis och Angolas handels- och industriminister Victor Fernandes i ett gemensamt uttalande sin avsikt att inleda förberedanden diskussioner om ett investeringsavtal mellan EU och Angola, utöver avtalet om ekonomiskt partnerskap, med fokus på att underlätta investeringar².

Den 23 mars 2021 antog kommissionen en rekommendation till rådets beslut³ om bemyndigande att inleda förhandlingar med Angola om ett avtal om underlättande av investeringar. Den 26 maj 2021 godkände Europeiska unionens råd att förhandlingar kunde inledas⁴ och antog förhandlingsdirektiv.

Den 22 juni 2021 inledde EU och Angola förhandlingar om ett avtal om underlättande av hållbara investeringar (*avtalet*). Efter fyra förhandlingsrundor slutförde EU och Angola förhandlingarna den 18 november 2022.

Det övergripande målet för avtalet är att förbättra investeringsklimatet och underlätta mobilisering och bibehållande av investeringar mellan EU och Angola på grundval av moderna och förenklade regler, åtgärder och förfaranden för utländska direktinvesteringar. Avtalet främjar därmed hållbar utveckling, ekonomisk tillväxt och nya arbetstillfällen samt stärker de bilaterala investeringsförbindelserna. Det utgör också en stabil plattform för att bidra till diversifiering av Angolas ekonomi och landets integrering i den globala ekonomin.

Detta är det första avtal om underlättande av investeringar som EU någonsin har förhandlat fram och det bifogade förslaget till rådets beslut utgör det rättsliga instrument som bemyndigar undertecknandet, på Europeiska unionens vägnar, av avtalet.

¹ 2020 års gemensamma meddelande Mot en övergripande strategi för Afrika, JOIN (2020) 4 final
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/?uri=CELEX%3A52020JC0004>

² https://eeas.europa.eu/headquarters/headquarters-homepage/84859/5th-angola-eu-ministerial-meeting-joint-way-forward_en

³ Rekommendation till rådets beslut om bemyndigande att inleda förhandlingar om ett avtal mellan Europeiska unionen och Republiken Angola om underlättande av investeringar, COM(2021) 138 final.

⁴ Rådets beslut om bemyndigande att inleda förhandlingar med Republiken Angola om ett avtal om underlättande av investeringar, 8441/21 av den 20 maj 2021.

- **Förenlighet med befintliga bestämmelser inom området**

De mål som beskrivs ovan är förenliga med fördraget om Europeiska unionen (*EU-fördraget*), i vilket det fastställs att EU bör ”främja integreringen av alla länder i världsekonomin, även genom gradvis avskaffande av restriktioner för internationell handel”⁵.

Målen är också helt i linje med målen i Cotonouavtalet⁶ och de allmänna principer som främjas däri.

Detta avtal motsvarar huvudåtgärd 12 (”sträva efter hållbara investeringsavtal med Afrika och det södra grannskapet”) i kommissionens översyn av handelspolitiken⁷, där kommissionen tillkännagav sin avsikt att ”lägga fram ett nytt initiativ för hållbara investeringar för partner eller regioner i Afrika och det södra grannskapet som är intresserade av detta. [...] i form av fristående investeringsavtal eller ingå i moderniseringen av befintliga handelsavtal.”

Detta avtal kommer också att komplettera det framtida avtal om underlättande av investeringar för utveckling som för närvarande förhandlas inom ramen för Världshandelsorganisationen.

- **Förenlighet med unionens politik inom andra områden**

Målen är förenliga med annan EU-politik, särskilt EU:s utvecklingspolitik.

2. RÄTTSLIG GRUND, SUBSIDIARITETSPRINCIPEN OCH PROPORTIONALITETSPRINCIPEN

- **Rättslig grund**

I överensstämmelse med domstolens yttrande 2/15 av den 16 maj 2017 om frihandelsavtalet mellan EU och Singapore omfattas alla områden inom avtalet av EU:s exklusiva befogenhet och, i synnerhet, av artikel 207.1 i EUF-fördraget (utländska direktinvesteringar).

Därför ska detta avtal undertecknas av unionen i enlighet med ett rådsbeslut som grundar sig på artikel 218.5 i EUF-fördraget och ingås av unionen i enlighet med ett rådsbeslut som grundar sig på artikel 218.6 i EUF-fördraget, efter Europaparlamentets godkännande.

- **Subsidiaritetsprincipen (för icke-exklusiv befogenhet)**

Avtalet omfattar inga frågor som faller utanför EU:s exklusiva befogenhet.

- **Proportionalitetsprincipen**

Avtalet är i linje med proportionalitetsprincipen, eftersom ingående av ett internationellt avtal är det lämpliga instrumentet för att fastställa ömsesidiga rättigheter och skyldigheter i förhållande till ett rättssubjekt som omfattas av internationell rätt, såsom ett annat land.

⁵ Artikel 21.2 e i EU-fördraget.

⁶ Partnerskapsavtal mellan medlemmarna i gruppen av stater i Afrika, Västindien och Stillahavsområdet, å ena sidan, och Europeiska gemenskapen och dess medlemsstater, å andra sidan, undertecknat i Cotonou den 23 juni 2000.

⁷ Meddelande från kommissionen om Översyn av handelspolitiken - En öppen, hållbar och bestämd handelspolitik, COM(2021) 66 final.

Detta avtal eftersträvar direkt EU:s mål för yttre åtgärder och bidrar till den politiska prioriteringen *EU som en starkare global aktör*. Det är i linje med riktlinjerna för EU:s globala strategi om att samarbeta med andra partner och att modernisera de externa partnerskapen på ett ansvarstagande sätt i syfte att uppnå prioriteringarna för EU:s yttre åtgärder. Det bidrar till EU:s mål att skapa säkra, diversifierade och resilienta leveranskedjor⁸ och till EU:s handels- och utvecklingsmål.

- **Val av instrument**

Detta förslag överensstämmer med artikel 218.5 i EUF-fördraget, enligt vilken rådet ska anta beslut om undertecknande av internationella avtal. Det finns inget annat rättsligt instrument som kan användas för att nå det mål som anges i detta förslag.

3. RESULTAT AV EFTERHANDSUTVÄRDERINGAR, SAMRÅD MED BERÖRDA PARTER OCH KONSEKVENSBEDÖMNINGAR

- **Efterhandsutvärderingar/kontroller av ändamålsenligheten med befintlig lagstiftning**

Ej tillämpligt.

- **Samråd med berörda parter**

Mellan juni och november 2020 genomförde kommissionen ett offentligt samråd⁹ för att inhämta synpunkter från Europaparlamentet, medlemsstaterna, berörda parter och det civila samhället angående översynen av EU:s handelspolitik, inbegripet angående olika metoder för att stärka EU:s handels- och investeringsförbindelser med grannländerna och Afrika.

Kommissionen samråder regelbundet med berörda parter, bland annat inom ramen för expertgruppen för handelsavtal¹⁰ och dialogen med det civila samhället¹¹. Förhandlingarna om detta avtal presenterades och diskuterades särskilt vid dialogen med det civila samhället den 24 november 2021 och den 17 mars 2023.

Både före och under förhandlingarna informerades och konsulterades EU:s medlemsstater regelbundet, både muntligen och skriftligen, om de olika aspekterna av förhandlingarna via rådets arbetsgrupp för Afrika, Karibien och Stillahavsområdet (AKS) och rådets handelspolitiska kommitté för tjänster och investeringar. Europaparlamentet informerades via sitt utskott för internationell handel (INTA), särskilt i samband med en särskild workshop¹² den 26 oktober 2022. De texter som successivt utarbetades under förhandlingarnas gång skickades till båda institutionerna.

⁸ Meddelande från kommissionen – *En säker och hållbar försörjning av råvaror av avgörande betydelse till stöd för den gröna och digitala omställningen*, COM (2023) 165 final.

⁹ https://policy.trade.ec.europa.eu/consultations/consultation-trade-policy-review_en

¹⁰ <http://ec.europa.eu/trade/trade-policy-and-you/expert-groups/>

¹¹ <http://trade.ec.europa.eu/civilsoc/meetdetails.cfm?meet=11531>

¹² Möjliga vägar framåt för handels- och investeringsförbindelserna mellan EU och Afrika, 26 oktober 2022.

Dessutom har kommissionen under förhandlingarnas gång på sin webbplats offentliggjort¹³ och regelbundet uppdaterat rapporter om förhandlingsomgångarna, textförslag, pressmeddelanden, faktablad och bakgrundsinformationsmaterial.

- **Insamling och användning av sakkunnigutlåtanden**

När förhandlingarna inleddes förlitade sig kommissionen på extern sakkunskap som samlats in i samband med översynen av Angolas investeringspolitik¹⁴, som genomfördes av Unctad (Förenta nationernas konferens för handel och utveckling), och en studie¹⁵ som genomförts av Världsbanken. Båda rapporterna utarbetades med ekonomiskt stöd från EU. Unctads rapport innehöll information om Angolas investeringsram och flaskhalsarna i investeringsklimatet. De hänger samman med systemet för tillgång och etablering av investeringar, de operativa bestämmelserna samt förvaltningens kapacitet och samordning. Dessa problem begränsar Angolas förmåga att till fullo utnyttja sin enorma potential att locka till sig investerare inom olika sektorer. I Världsbankens rapport konstaterades att de faktorer som investerarna anger som avgörande för sina investeringsbeslut i utvecklingsländer omfattar bristande transparens och förutsägbarhet i kontakterna med offentliga organ, oväntade förändringar av lagar och förordningar och förseningar i fråga om tillstånd och godkännanden från myndigheter. Det är dessa områden som omfattas av avtalet.

- **Konsekvensbedömning**

Parallellt med förhandlingarna genomförde en extern uppdragstagare en bedömning av konsekvenserna för hållbar utveckling¹⁶ som omfattade både Angolas anslutning till avtalet om ekonomiskt partnerskap mellan EU och SADC och till detta avtal. Syftet med studien är att identifiera de potentiella ekonomiska, sociala, människorättsliga och miljömässiga konsekvenserna av bestämmelserna i avtalet om ekonomiskt partnerskap och i detta avtal. Inom ramen för konsekvensbedömningen samrådde uppdragstagaren med interna och externa experter och genomförde samråd med berörda parter både i EU och i Angola.

Bedömningen av konsekvenserna för hållbar utveckling bekräftar avtalets positiva effekter för Angolas ekonomi och betonar dessutom komplementariteten mellan avtalet, anslutningen till avtalet om ekonomiskt partnerskap mellan EU och SADC och det tekniska biståndet för att stödja båda processerna. I bedömningen av konsekvenserna för hållbar utveckling har inga negativa effekter av avtalet identifieras på sysselsättning, arbetstagares rättigheter, mänskliga rättigheter eller miljön.

Konsekvensbedömningen, som omfattar både Angolas anslutning till avtalet om ekonomiskt partnerskap mellan EU och SADC och detta avtal, genomfördes av den externa uppdragstagaren *BKP Economic Advisors*.

¹³ https://policy.trade.ec.europa.eu/eu-trade-relationships-country-and-region/countries-and-regions/southern-african-development-community-sadc/eu-angola-negotiations_en

¹⁴ Se Unctads dokument *Investment Policy Review of Angola* https://unctad.org/system/files/official-document/diaepcb2019d4_en.pdf

¹⁵ Se Världsbankens rapport *Retention and Expansion of Foreign Direct Investment, Political Risk and Policy Responses* <http://documents1.worldbank.org/curated/en/387801576142339003/pdf/Political-Risk-and-Policy-Responses.pdf>

¹⁶ Se *Sustainability Impact assessment (SIA) in support of trade negotiations with Angola for EU-SADC EPA accession*, slutrapport, december 2021, https://circabc.europa.eu/ui/group/09242a36-a438-40fd-a7af-fe32e36cbd0e/library/f9babf9b-6d05-475f-a322-1bfc4e5c9982?p=1&n=10&sort=modified_DESC.

- **Lagstiftningens ändamålsenlighet och förenkling**

Ej tillämpligt.

- **Grundläggande rättigheter**

Förslaget påverkar inte skyddet av de grundläggande rättigheterna i unionen.

4. BUDGETKONSEKVENSER

Initiativet påverkar inte budgeten.

5. ÖVRIGA INSLAG

- **Genomförandeplaner samt åtgärder för övervakning, utvärdering och rapportering**

Avtalet innehåller institutionella bestämmelser som inrättar strukturen för de genomförandeorgan som kontinuerligt ska övervaka dess genomförande, funktion och konsekvenser.

Genom det institutionella kapitlet i avtalet inrättas en *kommitté för underlättande av investeringar* vars huvuduppgift är att se till att avtalet fungerar väl och effektivt. Genom avtalet inrättas också en dialog med det civila samhället, som ska äga rum varje år i samband med mötet i kommittén för underlättande av investeringar.

- **Förklarande dokument (för direktiv)**

Ej tillämpligt

- **Ingående redogörelse för de specifika bestämmelserna i förslaget**

Det övergripande syftet med detta avtal är att främja tillgången till och utvidgningen av investeringar mellan EU och Angola med avseende på ekonomisk diversifiering och hållbar utveckling.

Avtalet har följande fyra huvudkapitel:

- Förutsägbarhet och transparens när det gäller investeringar, till exempel genom att kräva att alla lagar och villkor för investeringar offentliggörs, och uppmuntran till användning av gemensamma informationsportaler för investerare.
- Förenkling av tillståndsförfaranden genom snabb handläggning av ansökningar och främjande av e-förvaltning.
- Kontaktpunkter och berörda parter deltagande, i syfte att underlätta samverkan mellan investerare och förvaltning.
- Investeringar och hållbar utveckling, genom att införliva EU:s senaste strategi för åtaganden om *handel och hållbar utveckling* och ansvarsfullt företagande.

Kapitlet om ”Förebyggande och lösning av tvister” bygger på samarbete mellan parterna och en ömsesidigt överenskommen lösning, men omfattar även möjligheten till skiljeförfarande mellan stater som en sista utväg, utöver medlingsreglerna.

På det hela taget förväntas avtalet leda till förbättringar av företagsklimatet i Angola, vilket kommer att gynna såväl utländska som inhemska företag. Följaktligen kommer utländska investerare att uppmuntras att stanna kvar längre och bidra långsiktigt till den lokala ekonomin. Förutom befintliga investerare, syftar avtalet också till att locka nya investerare till Angola, särskilt små och medelstora företag som har svårare att hantera långdragna och komplicerade förfaranden för att investera utomlands.

Det faktum att avtalet förbättrar rättssäkerheten när det gäller investeringar i alla sektorer förväntas bidra till att diversifiera Angolas ekonomi till nya sektorer såsom livsmedelsexport, tillverkning och tjänster. Avtalet innehåller också bestämmelser som syftar till att stärka förbindelserna mellan utländska investerare och inhemska leverantörer.

Slutligen innehåller avtalet också en viktig dimension av hållbar utveckling i investeringsförbindelserna mellan EU och Angola, inbegripet åtaganden om att inte försvaga lagar och normer på miljö- eller arbetsområdet för att locka till sig investeringar, och att inte åsidosätta eller bevilja undantag från dessa lagar. Avtalet innehåller också åtaganden om att i praktiken genomföra internationella arbets- och miljöavtal, inbegripet Parisavtalet. Avtalet kräver att parterna främjar ansvarsfulla affärsmetoder och stärker det bilaterala samarbetet om investeringsrelaterade aspekter av klimatförändringspolitiken och jämställdhetspolitiken.

Förslag till

RÅDETS BESLUT

om undertecknande, på Europeiska unionens vägnar, av avtalet om underlättande av hållbara investeringar mellan Europeiska unionen och Republiken Angola

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 207.4 första stycket jämförd med artikel 218.5,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag, och

av följande skäl:

- (1) Den 6 maj 2021 bemyndigade rådet kommissionen att förhandla fram ett avtal mellan Europeiska unionen och Republiken Angola om underlättande av investeringar (*avtalet*).
- (2) Den 18 november 2022 slutfördes förhandlingarna, med ett avtal mellan Europeiska unionen och Republiken Angola som resultat.
- (3) Avtalet bör därför undertecknas på unionens vägnar, med förbehåll för att det ingås vid en senare tidpunkt.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Undertecknandet av avtalet om underlättande av hållbara investeringar mellan Europeiska unionen och Republiken Angola (*avtalet*) godkänns härmed på unionens vägnar, med förbehåll för att avtalet ingås.

Artikel 2

Rådets generalsekretariat ska utfärda det instrument som ger den eller de personer som anges av avtalets förhandlare full befogenhet att underteckna avtalet på unionens vägnar, med förbehåll för att avtalet ingås.

Artikel 3

Detta beslut träder i kraft samma dag som det antas.

Utfärdat i Bryssel den

*På rådets vägnar
Ordförande*